

10 сентябри мохи равон дар шаҳри Варшава нишасти САХА оғоз гардид, ки дар он Абдурахим Каримов, мутахаллис бо “Мулло Абдурахим”, собик муовини раиси Хизби нахзати исломӣ ҳузур дошт. Дар зер мусоҳибаи хабарнигори “Тоҷикистон”-ро бо ӯ мутолиа намоед...

— Шумо дирӯз аз сафари Варшава баргаштед. Бигӯед, ки ҳадаф азин сафар чӣ буд?

-Мо бо мақсади ширкат варзидан ба ҷаласаҳои САХА вобаста ба масъалаҳои химояи ҳуқуқи инсон ба ин шаҳр сафар доштем. Ин ҷаласаҳо аз 10 то 21 сентябр бояд баргузор гарданд. Чун масоили вобаста ба Тоҷикистон дар давоми 5 -6 рӯз ба охир расид, мо ба Ватан бозгаштем.

-Дар кори ҷаласаҳои САХА кӣҳо иштирок доштанд?

-Дар ин ҷо аз 57 кишвари дунё ширкат варзиданд. Аз ҷумла, аз

Русия, Туркменистон, Ўзбекистон, Олмон вадигар кишварҳо. Ин ҷаласаи маъмулии ҳарсолаи САХА буд.

-Дар ҷаласа кадом масъалаҳо баррасӣ гардиданд?

Асосан масъалаҳои вобаста ба химояи ҳуқуқҳои инсон. Масъалаи Тоҷикистон низ дар ҳамин доира буд.

-Чаро дар он намоёндагони ҳизби террористии дар Тоҷикистон мамнуи ХНИТ иштирок намуданд?

-Кӣ иштирок мекунад ё намекунад, марбут ба ҷониби Тоҷикистон набуд. Масалан, хангоми иштироки тарафи Русия муҳолифони он ҳам ширкат доштанд. Намоёндагии расмӣ моро муовини вазири қорҳои хориҷӣ Зоҳидӣ сарварӣ мекарданд. Аз ҷониби ҳизби террористии нахзат ҳам суҳанронӣ карданд.

-Чӣ гуна ХНИТ ҳизби террористӣ аст,ки ҳуди шумо яке аз саркардагон ва созмондихандагони он будед?

-Бале, мо ҳам узви ин ҳизб будем, то замоне ки нафаҳмидем,ки ин ҳизб террористӣ аст. Ман ҳамчун муовини собиқи ин ҳизб далелҳои зиёд дорам, ки террористӣ будани ин ҳизбро собит мекунам. Як мисоли одӣ меорам: дар Афғонистон як кумондон доштем бо номи Зокир. Мо ўро барои омӯзишу машқ ба Эрон фирисодем. Вакте ки ў бозгашт, ба Абдуллои Нурӣ гуфт, ки моро дар он ҷо ба мазҳаби дуводзахимомаи шиъа гардонидан хошанд, оқибати ҷунин қорхуб нест. Бо фармони Абдуллои Нурӣ Зокирро дар Фархор(Фархори Афғонистон)кушанд. Вакте ки дар байни муҷоҳидон ва ғурезаҳо ин ғап пахн шуд, онҳо норозигӣ карданд. Абдуллои Нурӣ гуфт, ки Зокир аз ҷиҳод норозигӣ кард ва ба муқобили он баромад, ин дар ҳақиқӣ ў ин ҳоло кам аст... Ин ҷо ғап зиёд аст... Як амали террористиро баъд ба Тоҷикистон баргаштан мехоҳам ғўям. Генерал Ҳабиб Сангин, ки муовини вазири қорҳои дохилӣ буд, ба назди Нурӣ омада гуфт, ки мо бо ҳукумат сулҳ кардем, дастӣ Роҳбари давлатро фишурдем, аммо баъзе муҷоҳидон қори худро идома дода истодаанд. Лағерҳо месозанд, тайёри мебинанд. Ин ғап ба Нурӣ нафорида ва ў гуфт, ки хайр мо сулҳ кардем, аммо ҳарбиён бояд қори худро идома диҳанд. Баъд аз ду моҳ Ҳабиб Сангинро дар роҳи байни ҳонааш ва ҷои қораш кушанд. Онҳо, ҳамчунин қор нафар қормандони СММ –ро дар Ғарм барои эҷоди нифок кушанд.

-Ҳизби нахзат ба қадом мақсад террорро ба роҳ андохт?

-Мақсади онҳо як ҷиз буд: ба воситаи ярок ба даст овардани қудрат. Аммо барои хоҷаҳои хориҷии ХНИ ин асосан ба даст овардани қудрат нест. Онҳо мехоҳанд дар Тоҷикистон дахлату вахштро қорӣ кунанд ва бо ҳамин роҳ мақсадҳои худро амалӣ намоёнд, яъне, барои онҳо муҳим ана ҳамин аст.

-Хамаи индар замони рохбарии Абдуллохи Нурӣ буд. Аммо баъдтар ба сари кор рохбарони нав омаданд ва онҳо узви парлумон шуданд ва аз ин корҳо даст кашиданд.

-Шумо давраи рохбарии Кабириро дар назар доред. Дар замони Кабирӣ ҳама тағйир ёфт. Харчанд зоҳиран нахзатиҳо ҳудро дар симои дигар нишон доданд, аммо мақсадашон мисли дар замони Нурӣ боз ҳамон пештара буд. Яъне, давлати исломӣ сохтан...Барои ин мисолҳои зиёд ҳастанд.Абдуллои комсомолободӣ командир буд дар вақти Нурӣ, кумондон Чунайд командир буд, Мирзо Чага командир буд, Хочӣ Халим командир буд ва муовини вазири дифоъ шуд, ки Кабирӣ бо онҳо алоқадошт. Кабирӣ мегӯяд, ки агар мо бо роҳи интиҳоботи алтернативӣ ҷой гирифта наметавонем, бояд бо истифода аз ярок давлатро гирем.Вақте ки дар интиҳоботи навбатии парлумонӣ Ҳизби нахзат овоз нагирифт, онҳо аз “резерви” худ истифода буданд. Дар дараи Камароб 25 сарбозро куштанд ва Хочӣ Халим 4 сентябри соли 2015 бо маслиҳати хоҷагони худ, охундҳои эронӣбалво ҳезонд.

-Магар ӯ узви ХНИТ буд?

-Замоне ки мо дар Афғонистон қарор доштем, пулро Нурӣ ва Химматзода ба Маскав, ба Хочӣ Халим, Зайд Саид ва Кабирӣ мефиристод. Онҳо бизнес мекарданд ва саркуташонро ба Афғонистон, ба муҷоҳидон мефиристоданд. Охир пул бе баркаш, қанор-қанор меомад.

-Дар замонеки ҷанги шаҳрвандӣ идома дошт, Кабирӣ ягон иртиботе ба он надошт. Ӯ як фарди одӣ буд...мутамаддин буд.

-Дуруст, ӯ ягон иртибот ба ҳизб надошт ва маънабӣ ҳам набуд. Вай ҳатто ягон диди ҳизбӣҳам надошт. Мо ӯро намунонахтем. Мешунидем, ки онҳо ба ҳизб ёрии молӣ мерасонданд. Вақте ки ба Тоҷикистон баргаштем,баъд ӯро дидем. Зайд Саид ва Хочӣ Халим барои муовини аввали Нурӣ таъин шудани Кабирӣ хизмати қалон қардаанд. Баъдан аз ҳисоби тақсимоат як вазоратро ба Химматзода дода буданд, аммо ӯ онро ба ивази маблағи қалон ба Зайд Саид дод. Бояд гуфт,ки барои сари қудрат омадани Кабирӣ хизмати ду қас-Хочӣ Халим ва Зайд Саид қалон аст.Ҳоло одамон мегӯянд, ки Хочӣ Халим ба ҳизб қор надошт, аммо вақо Кабирӣ қони ҳизб буданд. Онҳо намуношуданд,

ин хизб мурда буд. Онҳо аз ҳисоби маблағи хизб тичорат мекарданд.

Дар мавриди мутамаддин гуфтани шумо. Чӣ гуна як шахсе, ки далелаш зансеталок аст, ба пӯсту устухону магзи Созмони Ҳамкориҳои Аврупо чой шудааст. Аз ин аблаҳии зиёд шуда метавонад, ки бо зансеталок тереристӣ будани ӯ набудани як хизбро муайян кунӣ. Зансеталоки ӯ шапалок ба рӯи мардуми мутамаддини Аврупост. Касам ба номи зан хӯрдан ва занро дар миёни баҳс гузоштан туф кардан ба рӯи модарон аст.

-Чӣ гуна Кабирӣ,ки одами хизбӣ набуд, рохбари хизб шуд?

-Воситаи асосии рохбари хизб шудани Кабирӣ ин пул аст. Роҳбарони хизб ўро ба хочағони эронии худ муаррифӣ карданд ва Хоманаиро розӣ карданд,ки ӯ муовини аввал таъин шавад,кори Нуриро давом диҳад.Эрониро дар ниҳояти қор розӣ мешаванду ӯ дар назди Хоманой аҳду паймон мекунад ва минбаъд ӯ раис шуд.

-Чаро ба назди Хоманай мебаранд?

-Агар ин қорро намекарданд, ўраис намешуд. Зеро Хизби нахзат дар амал аз ақидаи шиъаҳои дувоздаҳимомии охундӣ ҳимоя мекунад.

-Пас чаро кишварҳои арабӣ,ки суннимазҳабанд аз ин хизб ҳимоя мекунанд?

-Ҳозир ҳам ҳимоя мекунанд.Масалан, Ризой ба кишварҳои арабӣ меравад ва кумак меҷӯяд. Он ҷо меғўянд,ки шумо бо эрониро иртибот доред. Инҳо меғўянд, ки мо як иртиботи зоҳирӣ дорему ҳалос Вактеки ба Эрон меоянд, эрониро меғўянд,ки чаро одамони шумо дар кишварҳои арабу дигар ҷойҳо мекарданд. Нахзатиҳо меғўянд,ки мо аслан ҷонибдори шумоём ва бо арабҳо танҳо иртиботи зоҳирӣ дорем.

-Ҳоло дар Аврупо кишварҳои минтақа ба муқобили терроризм муборизаи беамон мебаранд. Агар ХНИ хизби террористӣ бошад, пас чаро ин кишварҳо аз ӯ ҳимоя

мекунанд?

-Созмонҳои аврупоӣ ва дигар сохторҳои ҷамъиятию давлатӣ ҳоло ин масъаларо омӯхта истодаанд. Онҳо меғоянд, ки агар далелҳои пешниҳоднамуда тасдиқ гарданд, нахзатиҳоро аз кишварҳояшон берун мекунанд. Лекин хоҷагони хориҷиашон аз онҳо пуштибонӣ мекунанд.

-Кишварҳои аврупоӣ Эронро он қадар хуш надоранд, зеро ин киварро ҳамчун як аз пуштибонҳои терроризм мешиносанд. Агар ин кишварҳо донанд, ки ХНИ бо онҳо иртибот дорад, онро ҳимоя намекунанд. Шояд, воқеан ҳам, ХНИ бо Эрон алоқамандӣ надорад?

-Иртиботи ХНИ сад ғоиз исбот шудагӣ аст. Дар замони Кабирӣ Сатторов Айёмиддин дар Маскав будааст. Аз Эрон телефонӣ Шонаими Язғуломӣ бо ӯ иртибот мегирад ва меғояд, ки шумо бояд бо супориши Кабирӣ ба Эрон биёед. Ё ба он ҷо меравад ва дар лагери махсуси идеологӣ таълим мегирад. Мақсади ин таълим он будааст, ки андешаҳои онҳоро мардуми зиёӣ қабул надоранд ва онҳоро бояд нест кард. Танҳо ҳамонҳоро бояд истифода бурд, ки ба ақидаҳои эшон розӣ бошанд. Ин суҳанонро Айёмиддин хангоми ҳамин сафар ба ман гуфт, ки дар ин ҷои шубҳа нест. ХНИ воқеан Эрон аст ва дар ин бора маълумоти зиёде дигаре ҳам ҳастанд, ки наметавонем ин ҷо ҳамаашро ғуем.

-Дар ВАО аксу видеое пайдо шуд, ки Кабирӣ бо Айёмиддин Сатторов суҳбат дорад. Шумо ҳам он ҷо будед ва ин суҳбат дар қадом мавзӯ буд?

-Ё мегуфт, кимо адолат дорем. Мо як ҳизби демократӣ ҳастем. Дар замони Нури мана устод Абдурахим аз ҳизб рафт, ҳизб кам нашуд. Ҳоло шумо ҳам аз ҳизб рафтед, ки зараре надорад. Ин аз шумо воқеан аст. Айёмиддин ба ӯ мегуфт, ки ҷаро мардумро дар ин ҷо ҷамъ мекунад, ҷавоб диҳед ба ватанашон раванду аз паси зиндагиашон шаванд. Баъд ман ба суҳбат ҳамроҳ шуда гуфтам, ки ҳизби шумо террористӣ аст ва ҷанд далелро ба ӯ пеш овардам. Ё бошад, боз ҳамон афсонаҳои ҳудро такрор мекард. Ана мебинед, онҳо номи ҳизбашонро ҳам дигар мекунанд, вале ин ҳизб ҳамон ҳизб аст, ки дар замони Нурию Химматзода буд.

-Шояд дигар шуда бошанд?

Не, онҳо дигар намешаванд ва ақидаҳои онҳо низ ҳамаин тавр боқӣ мемонад. Ана бинед дар Афғонистон “Толибон”, ин ДИИШ, ДИИШ –Ансоруллоҳ, Ансоруллоҳ -ин Хизби нахзат ва ҳамаин тавр меистад.Охундҳои Эрон набояд ба “Толибон” ёрдам кунанд, вале қарда истодаанд.

-Ба фикри Шумо, нишастии Варшава чӣ дод?

-Мо хостем барои САҲА, мардуми Аврупо симои ХНИ –и террористиро ғош кунем. Як рӯз не, як рӯз онҳо мардуми Аврупоро ҳам гирифтори нооромӣ мекунад. Бояд мардуми Аврупо ҳуб донад, ки ХНИ як манбаи бузургии нооромист.

-Дар Варшава мардум шохиди як ҳодиса шуданд. Як нафар нахзатӣ меҳост бо шиори худ бо домӯлло Айёмидин акс гирад. Ин чӣ маънӣ дорад?

-Чунин тавтаҳо аз огози нишаст бисёр буданд. Боронахзатиҳо Айёмиддин Сатторовро ба тарафи мошин бурда, ба дасташ шиоре медиханд ва меҳоханд сурат гиранд. Аммо қораманди Сафорати Тоҷикистон дар Олмон ин қоғазро аз дастӣ ӯ гирифта, гичим қарда меқароянд. Ман бо он бача,ки аз сари роҳам баромад, вохӯрдм.Ин бачаи қавон аз Норак будааст. Он бечора ҳам супориши Кабириро иҷро қардан меҳост.

-Шумо дар он чо ҳамсафони собики худро вохӯред?

-Бале, Маҳмадсаид Ризоиро дидам,Шохнаимро дидам,Шамсиддинро дидам. Қаландар меғуфтанд, қариси ХНИ аз минтақаи Қӯргонтеппа, бемор будааст, надидам, Эшони Саторро дидам.

-Ҳамон эшони Саторро, ки шогирди шумо буд?

-Бале. Гуфтам, ки то кай думи Кабириро мегири, баргард ба Ватан. Модарат вафот кард, наомадӣ. Ин чӣ зиндагии сағона аст. Гуфт, ки омада наметавонам, баргардам якумра хабс мекунам. Ман гуфтам, ки агар турси якумра диҳанд, ба чоят ман рафта мешавам. Аммо онҳо ваъдаи бозгаштро надода танҳо мегуфтанд, ки фикр мекунам... Дудила хастанд. Дӯрӯги Кабирӣ ҳам ба дилашон задааст. Ба ҳама мегуяд, ки шаҳрвандии Аврупо гирифта медиҳам. Аммо ба гапаш ягон сағ ҳам бовар намекунад. Онҳоро аз Олмон депорт карданд. Як ҳамкасби шумо ҳам хаст. Дӯстов. Дар Варшава мисли гадо мегардад.

-Дар ин нишаст дар мачмӯъ чанд нафар мухолифони ҳукумат иштирок доштанд?

-Ҳамагӣ 15-18 нафар. Аксари онҳо аз номи ташкилотҳои гуногун ҳудуди муаррифи мекарданд. Вале онҳо ташкилот гуфта воҳима мекунам, дар асл шахсони алоҳида. Онҳоро ҳочағони ХНИ ба хоҷири дастгирии ин ҳизб ташкил кардаанд, ки бинед, шумо танҳо нестед.

-Оё ин ширкати шумо ягон таъсире ба тафаккури аврупоӣҳо расонд? Яъне онҳо ақидаи ҳудуди дар мавриди ХНИ тағйир доданд?

-Албатта, таъсир расонд ва ман фикр мекунам, ки натиҷаи онро баъд аз хотимаи ҷаласаҳо мефаҳмам. Мо моҳияти террористии ХНИ-ро нишон додем. Бояд зикр кунам, ки ҳузури Кабирӣ ва ҳизби нахзате, ки ӯ ба он роҳбарӣ мекунад, мисли бомба аст. Бомбае, ки таркиши он боиси рехтани ҳуни ҳазорон мардуми бегуноҳ дар Осиё ва Аврупо хоҳад шуд.

<https://youtu.be/Gt37GyQOmEU>

Мусоҳиба: А. АХМАДЗОДА